

REFERAT Nærings- og eierskapsutvalget 2019-2023 d. 02-06-2020

Møtedato Tirsdag d. 02. juni 2020 kl. 09:00

Møtested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20.....	3
Møtedokumenter.....	5
1. tertial 2020 for området by- og stedsutvikling.....	8
Sørnorsk filmsenter AS - generalforsamling 2020 inkludert endring av eierstruktur og vedtekter.....	10
Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS.....	14
Vedtak av utbyggingsavtale for detaljregulering Justvik B33.....	16
Forhandlingsutvalget, opprettelse og reglement.....	17
Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall.....	19

Sak 20/20: Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20

Vedlegg

Protokoll Nærings- og eierskapsutvalget 20.05.2020

Dato 25. mai 2020
Saksnr.: 2020002196-46
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Nærings- og eierskapsutvalget

Møtedato
02.06.2020

Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20

Forslag til vedtak

[Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20

Sak 2020002196-51: Møtedokumenter

Vedlegg

Sakliste Nærings- og eierskapsutvalget 02.06.2020

Kristiansand, 25.05.2020

MØTEINNKALLING TIL NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET

Dato: 02.06.2020 kl. 09.00

Sted: Bystyresalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall meldes snarest til anne Lise H. Aabø tlf. 98 28 79 38 eller
epost alh@kristiansand-bystyre.no

TEMA:

Kl. 09.00 – 10.30

Oppstart Eierskapsmelding Kristiansand kommune

Kl. 10.30

Pause

Deretter behandling av sakskart

SAKSKART			Side
20/20	2020002196-46	Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 20.05.20	
		Økonomi:	
21/20	2020069273-2	<u>Nærings- og eierskapsutvalgsak:</u> 1. tertial 2020 for området by- og stedsutvikling	
		Kultur og innbyggerdialog:	
22/20	2020019077-1	<u>Bystyresak:</u> Sørnorsk filmsenter AS - generalforsamling 2020 inkludert endring av eierstruktur og vedtekter	
23/20	2020019077-2	<u>Bystyresak:</u> Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS	
		By- og stedsutvikling:	
24/20	2020020333-8	<u>Formannskapssak:</u> Detaljregulering Justvik B33- Utbyggingsavtale	

25/20	2020076368-1	<u>Bystyresak</u> Forhandlingsutvalg, opprettelse og reglement.	
26/20	2020032699-1	<u>Bystyresak:</u> Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall	

Møtet streames og kan følges på www.kristiansand.kommunetv.no

Jan Oddvar Skisland
Ordfører
(sign.)

Sak 21/20: 1. tertial 2020 for området by- og stedsutvikling

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020069273
Saksbehandler Marit Njerne Borgenvik

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	02.06.2020	21/20

1. TERTIAL 2020 FOR OMRÅDET BY- OG STEDSUTVIKLING

NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.06.2020 SAK 21/20

Nærings- og eierskapsutvalgets vedtak:

1. Næring og eierskapsutvalget tar 1. tertialrapport 2020 for by- og stedsutvikling til orientering
2. Budsjettet for 2020 endres i samsvar med de budsjettjusteringer som er omtalt i saken
3. 4,3 mill. kr av områdets disposisjonsfond tilbakeføres til bykassa og tilføres kommunens sentrale disposisjonsfond
4. Vedtatte innsparingstiltak i økonomiplan 2020-2023 for inneværende år løses som foreslått i saken.
(Enst.)

02.06.2020

Sak 22/20: Sørnorsk filmsenter AS - generalforsamling 2020 inkludert endring av eierstruktur og vedtekter

Vedlegg

Vedtak KULTUR, 03062020, Sak 51/20, Sørnorsk filmsenter AS – justering av eierstruktur og vedtekter, generalforsamling 2020

Vedtak Form, 10062020, Sak 89/20, Sørnorsk filmsenter AS – justering av eierstruktur og vedtekter, generalforsamling 2020

Vedtak byst, 17062020, Sak 106/20, Sørnorsk filmsenter AS – justering av eierstruktur og vedtekter, generalforsamling 2020

Indkaldelse til generalforsamling og eijermøde 2020

Vedtekter med endringer Sørnorsk filmsenter AS 2020

Aksjonæravtale Sørnorsk filmsenter AS 2020

Dato 22. mai 2020
Saksnr.: 2020019077-1
Saksbehandler Rune Rokseth
Godkjent av Anna Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Kulturutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

02.06.2020
03.06.2020
10.06.2020
17.06.2020

Sørnorsk filmsenter AS – justering av eierstruktur og vedtekter, generalforsamling 2020

Forslag til vedtak

1. Bystyret godkjenner foreslåtte nye vedtekter for Sørnorsk filmsenter AS
2. Administrasjonen følger premissene lagt i saken ved deltakelse i ordinær generalforsamling 2020.

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Torbjørn Urfjell
Direktør kultur og innbyggerdialog

Vedlegg:

- Innkalling med sakspapirer til generalforsamling i Sørnorsk filmsenter AS 2020
- Forsag til justerte vedtekter
- Utkast til ny aksjonæravtale

Sammendrag

Sørnorsk filmsenter AS bidrar til å styrke filmproduksjon og å utvikle audiovisuell bransje i vårt område. Filmsenteret har fem eiere der fire av eierne har fått inn i nyetablerte organisasjoner. Vedtektene har behov for endring, særlig som følge av at fylket Vestfold og Telemark er etablert gjennom samling av to fylker som før soknet til to ulike filmsentre. I denne saken foreslås det at bystyret slutter seg til en utvidelse av det geografiske området for Sørnorsk filmsenter AS. Samtidig reduseres antall eiere ved at Arendal kommune trekker seg ut og de tre gjenstående eierne Kristiansand kommune, Vestfold og Telemark fylkeskommune og Agder fylkeskommune blir likeverdige eiere i senteret framover. Kontoret til Sørnorsk filmsenter AS vil ligge i Kristiansand.

Bakgrunn for saken

Sørnorsk filmsenter AS ble etablert på initiativ av blant annet Kristiansand kommune i 2008 med mål om å bidra til faglig og kunstnerisk utvikling av filmproduksjon på Sørlandet, inkludert Telemark.

Sørnorsk filmsenter AS har etter at nye organisasjoner har blitt etablert følgende eiere og aksjefordeling:

- Agder fylkeskommune 500 aksjer
- Vestfold og Telemark fylkeskommune 150 aksjer
- Kristiansand Kommune 400 aksjer
- Arendal kommune 100 aksjer

Total aksjekapital i selskapet er kr. 115 000,- fordelt på 1150 aksjer. Filmsenteret har kontorlokale i Kristiansand.

Filmsenteret forvalter statlige produksjons- og utviklingsmidler og fylkeskommunale driftsmidler. De statlige midlene går til utvikling og produksjon innenfor områdene dokumentarfilm, kortfilm, spill og kompetansehevende tiltak for bransjen.

For 2020 er driftstilskuddet fra Kristiansand kommune kr 750 000.

Endringer i eierskap

Det er innkalt til ordinær generalforsamling i Sørnorsk filmsenter AS 19. juni i Kristiansand. På generalforsamlingen skal ordinære generalforsamlingssaker behandles og i tillegg spørsmål om eierskap samt oppdaterte vedtekter. I forbindelse med nødvendige justeringer så planlegger også eierne å oppdatere en aksjonæravtale i et tilliggende eiermøte.

Vestfold fylkeskommune har vært eier i Viken filmsenter mens Telemark fylkeskommune er del av Sørnorsk filmsenter. Det vil være en styrke for Sørnorsk filmsenter at det nye fylket engasjerer seg i senteret og at bransjen i det geografiske området til de to fylkene Agder og Vestfold og Telemark samles i senteret. Slik blir senteret også mer sammenliknbart i størrelse og ansvar med andre regionale filmsentre.

Med Vestfold inn i senteret, så melder også behovet seg for å gjøre eierne mer likeverdige enn de vil være med å bare overføre tidligere eierandeler til nye organisasjoner. Våren 2020 har Vestfold og Telemark fylkeskommune vært eier i både Sørnorsk filmsenter og Viken filmsenter og også betalt driftstilskudd til begge sentrene. Eierskapet i Viken filmsenter AS avsluttes på generalforsamling 22. juni 2020.

På eiermøte 20. mars informerte Arendal kommune om at de ønsker å avslutte sitt eierskap og isteden inngå en samarbeidsavtale med selskapet.

Administrasjonen i de to fylkeskommunene og Kristiansand kommune har arbeidet fram forslag til ny eierstruktur, aksjonæravtale og vedtektsendringer, som er diskutert på to eiermøter våren 2020. På eiermøte 20. mars uttrykte eierne enighet rundt forslagene som legges fram i denne saken med forslag om at det framover blir tre likeverdige eiere i selskapet.

Forslaget betyr at Vestfold og Telemark fylkeskommune kjøper 100 aksjer fra Agder fylkeskommune og 100 aksjer fra Arendal kommune. Det foretas en rettet emisjon mot Vestfold og Telemark fylkeskommune på 50 aksjer. De gjenværende tre eierne blir da likeverdige eiere med 400 aksjer hver.

I forslaget til vedtekter er det åpnet opp for framtidige endringer av eierstrukturen i selskapet ved at fylkeskommuner og kommuner kan erverve aksjer i selskapet i forbindelse med overdragelse eller nytegning.

Aksjonæravtale

Aksjonæravtalens formål er å samordne aksjonærene om drift av Sørnorsk filmsenter AS. Gjeldende aksjonæravtalen regulerer fordeling av driftstilskudd som baserer seg på eierandel. Det er flere måter å fordele driftstilskudd på. En modell er eierskap, en annen er befolkningstall. Når eierne er kommuner og fylker, og også det er ønskelig at organisasjoner som ikke er eiere skal være tilskuddsparter i framtiden, så er det vanskelig å forplikte seg til et evigvarende prinsipp om fordeling. Kommuner og fylker har ulikt ansvar og bakgrunn for sine statlige rammetilskudd og med skrotingen av regionreformen innen kulturfeltet, så er ansvaret for finansiering av kultur mer usikker enn tidligere. Administrasjonen ønsker ikke en aksjonæravtale som forplikter til en bestemt modell. Forslaget til fornyet aksjonæravtale gir ingen slik forpliktelse, men peker på et mål om likt tilskudd fra eierne på sikt. I dag er Kristiansand kommunes og Arendal kommunes samla tilskudd på nivå med Agder sitt tilskudd mens Vestfold og Telemark sitt tilskudd må betydelig opp.

Aksjonæravtaleforslaget gir følgende fordeling av driftstilskuddet for 2021: Agder fylkeskommune kr 961 000 (likt 2020), Vestfold og Telemark fylkeskommune kr 900 000 (økt fra kr 296 413 i 2020) og Kristiansand kommune kr 750 000 (likt 2020).

Om Sørnorsk filmsenters drift

Ifølge styrets årsberetning har Sørnorsk filmsenter AS i 2019 hatt én ansatt i full stilling, en stilling som er tilsatt i åremål.

Årsregnskapet viser et positivt resultat på kr. 316 166,-. Egenkapitalen er økt med kr. 6 166,- fra 2018. Det resterende overskuddet i 2019 avsettes til filmpriser og til bruk i ansettelse av ny daglig leder i 2020. Opptjent egenkapital er 0,45 mill. kroner. Driftstilskuddet fra eierne var i 2019 på 2,14 mill. kroner. Selskapet har investering i tre fond med en verdi på 4,43 mill. kroner pr. 31.12.2019. Investering i fond med lav risiko ble gjort i 2015 etter sterk nedgang i renten.

Sørnorsk filmsenter mottok i 2019 6,41 mill. kroner i statlige midler som i sin helhet er tildelt filmprosjekter og kompetansehevende tiltak. Videre mottok Sørnorsk filmsenter 1,39 mill. kroner i prosjektmidler fra Telemark fylkeskommune. Totalt hadde selskapet 10, 94 mill. kroner i inntekter i 2019. Av disse er 0, 77 mill. kroner periodisert og overført i regnskap for 2020 til aktivitet.

Det er utbetalt styrehonorar på kr. 129 500,- i 2019.

I 2020 har styret ansatt ny daglig leder i åremål. I forbindelse med ny leder og også utvidet aktivitet og område så forbereder styret å utvide staben fra denne ene fulle stillingen.

Styre

Styret i Sørnorsk filmsenter har fram til i dag hatt vedtektsfestet fem til sju styremedlemmer. De justerte vedtektene foreslår at hver eier skal ha ett styremedlem og at det i tillegg skal velges to styremedlemmer med bakgrunn i bransjeorganisasjonene, som i dag. Vedtektene innfører en valgkomité der eierne fremmer tre kandidater som vurderes for å få fram det mest representative og kompetente styret for valg i generalforsamlingen.

Oppsummering

Administrasjonen ser positivt på styrking av Sørnorsk filmsenter AS ved å utvide virkeområdet med gamle Vestfold fylke samt å oppdatere vedtektene. Filmsenteret er en viktig del av filmsatsingen i regionen og Kristiansand og vil bidra til videre utvikling av den profesjonelle filmbransjen. Med to dedikerte fylker som liveverdige eiere vil senteret være godt rustet til å ta enda større plass i den nasjonale filmbransjen.

Sak 23/20: Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS

Vedlegg

Vedtak KULTUR, 03062020, Sak 52/20, Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS

Vedtak Form, 10062020, Sak 90/20, Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS

Vedtak byst, 17062020, Sak 107/20, Forlengelse av partnerskapsavtale med mediefondet Zefyr AS

201804643-8 Mediefondet Zefyr A-rsregnskap 2017 - sign 17283892_1_1

201804643-8 Zefyr Budsjett 2019 17283895_1_1

201503539-13 20160315 Rammeavtale Fuzz og Sørlandet Telemark 16131517_1_1

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020019077
Saksbehandler Rune Rokseth

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	02.06.2020	23/20
2 Kulturutvalget	03.06.2020	52/20
3 Formannskapet	10.06.2020	86/20
4 Bystyret	17.06.2020	

FORLENGELSE AV PARTNERSKAPSAVTALE MED MEDIEFONDET ZEFYR AS

**NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.06.2020
SAK 23/20**

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

Avtalen med mediefondet Zefyr AS videreføres for fire nye år, til og med 2023.
(Enst.)

02.06.2020

Sak 24/20: Vedtak av utbyggingsavtale for detaljregulering Justvik B33

Vedlegg

Vedtak Form, 10062020, Sak 78/20, Detaljregulering Justvik B33- Utbyggingsavtale

Detaljregulering Justvik B33- Utbyggingsavtale

Utbyggingsavtale Justvik B33 underskrevet

Bankgaranti 4325000,-

Sak 25/20: Forhandlingsutvalget, opprettelse og reglement.

Vedlegg

Reglement for forhandlingsutvalget

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020076368
Saksbehandler Per-Christian Nygård

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	02.06.2020	25/20

FORHANDLINGSUTVALGET, OPPRETTELSE OG REGLEMENT.

NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 02.06.2020 SAK 25/20

Nærings- og eierskapsutvalgets vedtak:

Nærings- og eierskapsutvalget vedtar opprettelsen av et arbeidsutvalg under Nærings- og eierskapsutvalget som hovedutvalg. Nærings- og eierskapsutvalget utnevner følgende 3 medlemmer som skal utgjøre Forhandlingsutvalget.

1. Mette Gundersen, AP
2. Terje Øydne Pettersen, H
3. Jørgen H. Kristiansen, KRF

som leder velges Mette Gundersen, AP.
(Enst.)

Forslag:

Nærings- og eierskapsutvalget fremmet følgende forslag:

- «1. Mette Gundersen, AP
2. Terje Øydne Pettersen, H
3. Jørgen H. Kristiansen, KRF

som leder velges Mette Gundersen, AP.»

Voteringer:

Nærings- og eierskapsutvalgets forslag ble enstemmig vedtatt.

02.06.2020

Sak 26/20: Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Vedlegg

Vedtak BYSTED, 28052020, Sak 66/20, Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Vedtak KULTUR, 03062020, Sak 53/20, Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Vedtak Form, 10062020, Sak 80_20, Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Vedtak OPPV, 02062020, Sak 28/20, Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Vedtak byst, 17062020, Sak 112/20, Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Forprosjekt_Bok 1 - Forprosjekt Tangvall skolesenter

Arkitektens beskrivelse_Bok 2

Tegninger fra arkitekt_Tangvall skolesenter

Avtale om tomtekjøp og leie 27.11.2019

Nye Idrettsanlegg Tangvall - forprosjektrapport rev 04

Dato 4. mai 2020
Saksnr.: 2020032699-1
Saksbehandler Erik Sandsmark
Godkjent av Harald Eiolf Karlsen
Anna Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Kulturutvalget
By- og stedsutviklingsutvalget
Formannskapet
Bystyret
Oppvekstutvalget

Møtedato

02.06.2020
03.06.2020
28.05.2020
10.06.2020
17.06.2020
02.06.2020

Nytt skolesenter og idrettsanlegg Tangvall

Forslag til vedtak

1. Bystyret godkjenner forprosjekt for Nytt skolesenter på Tangvall, datert 04.03.2020 med de endringer som fremgår av saken.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå kontrakt som totalentreprise med valgte entreprenør.
3. Kapitalkostnad innarbeides i prosjektramme med 9,4 mill. kroner. Prosjektets ramme økes fra 453,5 mill. kroner til 462,9 mill. kroner.
4. Kostnadsrammen for Kristiansand kommunes andel av skolesenteret settes til 514,9 mill. kroner inkl. mva. hvorav 52,0 mill. kroner av investeringen finansieres med en leieavtale med Agder fylkeskommune i tråd med saksfremlegget.
5. Bystyret er av den oppfatning at fordelingen av kostnadene for klargjøring av tomt mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune, ikke er rimelig. Bystyret delegerer til Nærings- og eierskapsutvalget å følge opp endelig kostnadsfordeling mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune samt prioritering av eventuelle reduksjoner basert på kuttliste i saksfremstillingen. Dersom kostnadene ikke bringes innenfor bevilget ramme, må saken tilbake til bystyret.
6. Skolesenteret ferdigstilles til skolestart august 2023 – fremdriftsalternativ 2.
7. Skolesenteret organiseres som et seksjonert sameie. Kommunedirektøren gis fullmakt til å inngå sameieavtale med Agder fylkeskommune.
8. I sameiet skal det utføres verdibevarende vedlikehold som sikrer et teknisk, funksjonelt og kvalitativt nivå på bygningsmassen i hele dens levetid. Minimums tilstandsgrader vedtas som beskrevet i saken under overskriften driftsmodell.

9. Nytt utendørs idrettsanlegg gjennomføres etter forprosjektets alternativ F, med en kostnadsramme på 37,4 mill. kroner inkl. mva.
10. Nærings- og eierskapsutvalget delegeres å beslutte vilkår for innløsning av klubbhus for Søgne fotballklubb inkludert eventuelle grunnerverv innenfor budsjettammen.
11. Justering av inneværende års investeringsramme, følges opp i 2. tertialrapport 2020.

Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune har skrevet felles saksfremstilling for den delen som omhandler Nytt skolesenter på Tangvall. Fylkesrådmannens forslag til vedtak listes her til orientering.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak (til orientering):

1. Fylkestinget godkjenner forprosjekt for Nytt skolesenter på Tangvall, datert 04.03.2020.
2. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å inngå kontrakt som totalentreprise med valgt entreprenør.
3. Kostnadsrammen for prosjektet og kjøp av tomt settes til 467 mill. kroner inkl. mva.
4. Justering av inneværende års investeringsramme, blir fulgt opp i økonomisk rapport per 2. tertial 2020.
5. Skolesenteret ferdigstilles til skolestart august 2023 – fremdriftsalternativ 2.
6. Skolesenteret organiseres som et seksjonert sameie. Fylkesrådmannen gis fullmakt til å inngå sameieavtale med Kristiansand kommune.
7. I sameiet skal det utføres verdibevarende vedlikehold som sikrer et teknisk, funksjonelt og kvalitativt nivå på bygningsmassen i hele dens levetid. Minimums tilstandsgrader vedtas som beskrevet i saken under overskriften driftsmodell.

Saksfremlegg Agder fylkeskommune:

<https://sru.agderfk.no/app#se:mote/moteid:200154/utvalgid:200042>

Sammendrag

- Forprosjekt for utbygging Nytt skolesenter på Tangvall, fremlegges for politisk behandling i henhold til tidligere politiske vedtak.
- Forprosjektet er utarbeidet i fellesskap mellom Søgne-/ Kristiansand kommune, Vest Agder-/ Agder fylkeskommune og BRG AS i en samspillsfase.
- Samspillsfasen har resultert i et forprosjekt som ivaretar målsettingene om å etablere et felles skolesenter bestående av ungdomsskole og videregående skole etter modell «felles ryggrad».
- Ferdigstillelse for hele skolesenteret planlegges til skolestart 2023.

Daværende Vest-Agder fylkeskommune og Søgne kommune undersøkte gjennom flere år mulighetene for å dekke kommunens behov for en ny ungdomsskole og fylkeskommunens behov for økt undervisningskapasitet i Kristiansandsregionen, i et felles bygg.

Nåværende ungdomsskole tilfredsstiller ikke dagens kvalitetskrav til skolebygg og kommunens ønske om nybygg har derfor vært sterkt. De utredninger som partene initierte og gjennomførte med ekstern planleggingskompetanse, viste at det ville være mulig å realisere et skolesenter, slik det er redegjort for i denne saken, med høyere kvalitet og mer kostnadseffektivt for både kommunen og fylkeskommunen, enn det partene hver for seg kunne oppnå.

For fylkeskommunen har oppmerksomheten vært konsentrert om hvordan et felles skolesenter kan etableres som et tjenlig anlegg for elever og ansatte.

Kommunen har i tillegg til arbeidet med utvikling av en ny ungdomsskole hatt flere interesser å ivareta både som grunneier og som ansvarlig for utvikling av sentrumsfunksjoner i vid forstand. Blant annet har planene for etablering av en hensiktsmessig sentrumsplan ført til at dagens fridrettsanlegg må flyttes. Kommunen har stått for betydelige grunnverv. Fylkeskommunen har også sett etableringen av en ny videregående skole i lys av sitt medansvar for regionalutvikling. Kommunens og fylkeskommunens planmyndigheter har måtte samarbeide om avklaring av planfaglige forhold knyttet til trafikkavvikling bl.a.

Etter at partene konkluderte med å ville realisere sine respektive planer om ny ungdomsskole og videregående skole i et felles senter, har samarbeidet gradvis blitt mer forpliktende.

Forprosjektet som nå legges fram viser et skolesenter med mange fellesarealer og felles tekniske anlegg. Dette gir mange muligheter for fleksibel bruk og hensiktsmessige driftsløsninger. På den annen side er byggene så integrert i hverandre at det ene ikke kan fungere uten det andre – slik det nå er prosjektert. Dette innebærer at dersom den ene av partene ikke skulle ønske å vedta bygging så må et nytt bygg prosjekteres.

De økonomiske konsekvensene av at en av partene eventuelt trekker seg fra prosjektet er ikke utredet.

Styringsgruppa har besluttet å ikke ta stiling til navn på skolene nå. Prosjektet omtales derfor på flere måter i saksfremstillingen, men i hovedsak som: Nytt skolesenter på Tangvall.

Forprosjekt «Nye Idrettsanlegg Tangvall» omfatter et nytt utendørs idrettsanlegg, med tilhørende tribune og bygg med klubbrom, lager og tidtakerbu. Idrettsanlegget består av friidrettsanlegg med 6 løpebaner, anlegg for kast og hopp-øvelser og naturgressbane for blant annet fotball.

Dette er et svært stort prosjekt for Kristiansand kommune å løfte i økonomiplanperioden, både i investering og drift. Kommunedirektøren har likevel, under tvil, valgt å fremme saken, med alle innholdselementer, på basis av vedtak fattet i gamle Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune.. Det er fortsatt en del uavklarte punkter som det anbefales at Næring- og eierskapsutvalget får delegert myndighet til å følge opp. Det er en forutsetning for Kommunedirektørens innstilling at dette faller på plass.

Vedlegg:

Forprosjektrapport Bok 1 - 04.03.20

Arkitektens beskrivelse Bok 2- mars 2020

Tegninger fra arkitekt, Tangvall skolesenter

Avtale om tomtekjøp og leie av kroppsøvingslokaler datert 27.11.2019

Nye idrettsanlegg Tangvall – forprosjektrapport rev. 04

Saksutredning del 1

Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune har skrevet felles saksutredning for den delen som omhandler Tangvall skolesenter.

Historikk – politiske vedtak

Vedtak i fylkestinget 21.04.2015:

Sak 7/15 Konkretisering av skolebruksplan for Vest-Agderskolen fram mot 2030

Byggetrinn 1 for ny skole på Tangvall planlegges og bygges parallelt med ny ungdomsskole i Søgne kommune. Det vurderes om ungdomsskolen og den videregående skolen skal samlokaliseres. Byggetrinn 1 skal gi rom for den delen av opplæringen som skal flyttes til Tangvall. Det vurderes tiltak for å oppgradere dagens lokaler slik at viktige HMS krav blir ivaretatt.

Innholdet i fremtidig naturbruksopplæring i Vest-Agder utredes. Det tilrettelegges for praksisarealer ved Søgnetunet og ved andre aktuelle opplæringssteder. Søgnetunets praksisarealer oppgraderes.

Byggetrinn 2 på Tangvall ferdigstilles i 2024-2025 når elevtallsveksten gjør at det er behov for utvidelse av elevplasser i Kristiansandsregionen. Skolen bygges for samlet elevtall på 600 elever. Det avsettes tomtearealer i tilknytning til skolen for mulige utvidelser ved økt elevtall i Søgne og Songdalen i senere planperioder.

Vedtak i fylkestinget 26.04.2016.

Sak 10/2016 Bygningsmessige konsekvenser av "Skolebruksplan fram mot 2030"

"Plan- og byggekomiteen for Søgne videregående skole bearbeider rom- og funksjonsprogrammet for skolebygget på Tangvall og på Søgnetunet.

A. Det fremmes en egen sak om valg av tomt og eventuell samlokalisering av ny videregående skole og ungdomsskole i Søgne. Det forutsettes et nært samarbeid med Søgne kommune.

B. Skolen ferdigstilles når elevtallsveksten tilsier at det er behov for de utdanningstilbud skolen skal tilby, og bygges ut i ett byggetrinn.

C. Det nedsettes en bredt sammensatt arbeidsgruppe for å vurdere tilbudsstrukturen ved Søgnetunet iht. søkertallene til de ulike programmene. Saken kommer til politisk behandling ifb. med saken «Tilbudsstrukturen for de videregående skolene i Vest-Agder 2017-2018».

D. Skisseprosjekt og kalkyle for Søgnetunet legges fram for politisk behandling våren 2017.

Vedtak i fylkestinget 13.12.2016.

Sak 58/2016

Videre planlegging av ny Søgne Videregående skole på Tangvall tar utgangspunkt i modell "Felles ryggrad", slik den er beskrevet i saksfremlegget.

Modell 1 "Felles ryggrad" innebærer sammenbygging av skoleanleggene, og at noen funksjoner, som kultursal/auditorium, sone for elevtjenester, driftsfunksjoner og kantinekjøkken vil være felles. Det legges opp til felles bruk av idrettsanlegg og bibliotek. Skolene vil ha egne innganger, hvert sitt kantineareal, personalrom, spesialrom, areal for administrasjon og ledelse.

Vedtak i fylkestinget 12.12.2017

Sak 77/17

Rom- og funksjonsprogrammet for nye skoler på Tangvall legges til grunn for det videre arbeidet med fellesarealer og videregående skoles eksklusive arealer.

1. Rom- og funksjonsprogram legger til rette for læringsarbeid innen miljø, klima og energi for alle utdanningsprogram, og skolebygget tilrettelegger for en utforskende og praksisnær metodikk.
2. Læringsarealene på Søgnetunet og Tangvall ses helhetlig og kan benyttes av ulike utdanningsprogram.
3. I planlegging av nye skolebygninger på Tangvall, skal det i størst mulig grad legges vekt på at bygninger blir klima- og energinøytrale.
4. Skolebibliotek må innarbeides i rom- og funksjonsprogrammet for nye skoler på Tangvall, i henhold til gjeldende regelverk.

Fylkesutvalgets enstemmige vedtak 3.12.2019

Sak 107/19 Nytt skolesenter Tangvall - Avtale nytt skolesenter Tangvall

Fylkesutvalget godkjenner avtalen mellom Vest-Agder fylkeskommune og Søgne kommune om anskaffelse av tomt og leie av kroppsøvingslokaler.

Vedtak i kommunestyret i Søgne 15.12.2016:

Videre planlegging av nyttskolesenter på Tangvall tar primært utgangspunkt i modell 2 "Felles hjerte", slik denne er beskrevet i saksfremlegget, subsidiert modell «Felles ryggrad»

Vedtak i kommunestyret i Søgne 14.12.2017:

Rom- og funksjonsprogrammet for nye skoler på Tangvall legges til grunn for det videre arbeidet med fellesarealer og ungdomsskolens eksklusive arealer.

1. Skole- og kultursenteret legger til rette for et inkluderende læringsmiljø med aktiv bruk av utforskende og konkret læring.
2. I planlegging av nye skolebygninger på Tangvall, skal det i størst mulig grad legges vekt på at bygninger blir «klima- og energinøytrale».

Ordfører Hilde (AP) ba om at Søgne barne- og ungdomsråd vedtak følger saken.

Uttalelse fra SBUR vedrørende Rom- og funksjonsplan for nye skoler på Tangvall. Vedtatt 29.11.17.

- Bedring og bredt aktivitetstilbud for ungdom.
- Ønske om svømmehall i tilknytning til anlegget.
- Oversiktlig areal rundt skolen for å forhindre at ungdom trekker seg vekk og røyker o.l.
- Kantine er et viktig samlingspunkt for ungdom.
- Legge til rette for flere aktiviteter på fritidsklubb.
- Det er viktig med flere aktivitetsrom for ungdomsskolen.
- Det er viktig det legges til rette for bra med parkeringsplasser for VGS elever, samt godt med mopedparkering og sykkelparkering.
- Det er viktig at det opprettes et bra Shuttlebusstilbud mellom den begge enhetene av Søgne VGS.

Styringsgruppe

Med virkning fra 1.1.2020 ble oppfølgingen av vedtakene videreført av kommunedirektøren i Kristiansand kommune og fylkesrådmannen i Agder fylkeskommune og det ble opprettet en felles styringsgruppe for å ivareta ansvaret for saksfremstillingen og den videre prosjektgjennomføringen.

Styringsgruppens sammensetning:

Kristiansand kommune: Leder: Erik Sandsmark, Hans-Christian Gram, Svein Tore Kvernes

Agder fylkeskommune: Nestleder Kai Valthyr-Hansen, Inge Hurv, Roald Torkelsen

Orientering om prosjektet og gjennomføringsmodell generelt

Med utgangspunkt i de siterte vedtakene og et rom- og funksjonsprogram, utlyste partene, i 2018, i fellesskap en åpen anbudskonkurranse om en entreprise som var delt i to selvstendige faser.

Den vinnende tilbyderen, BRG AS med tilbudet Synergos, ble i første omgang deltaker i en samspillsgruppe, sammen med fylkeskommunen og kommunen, under ledelse av innleid prosjektleder fra WSP AS.

Samspillsfasens formål har vært å bearbeide vinnertilbudet til et forprosjekt, med en revidert entrepriskostnad. I denne fasen trekkes entreprenør og leverandørers kompetanse inn for å videreutvikle og optimalisere prosjektet sammen med byggherre og brukere. Entreprenøren har fått en fast godtgjørelse på kr. 20.235.680 eks. mva., for arbeidet i forprosjektfasen fordelt likt på fylkeskommunen og kommunen.

Forprosjektet var ferdig utarbeidet fra entreprenøren BRG, 1. mars 2020. Prosjektmaterialer ble deretter gjennomgått og kvalitetssikret i fellesskap mellom Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune i løpet av mars 2020, og det ble foretatt en økonomisk usikkerhetsanalyse i april 2020 av firmaet Bygganalyse AS.

Dersom byggeprosjektet videreføres og igangsettes skal kontrakten tildeles BRG AS og utføres som totalentreprise.

Dersom en eller begge parter skulle beslutte å ikke realisere skolesenteret i samsvar med forprosjektet, vil dette påføre begge parter betydelige kostnader som det er vanskelig å anslå ansvar for, og omfang av, nå. Det økonomiske mellomværende vil i et slikt tilfelle måtte avklares gjennom forhandlinger mellom partene.

Premisser for samspillsfasen og forprosjektet

Tangvall skole og Søgne videregående skole skal samlokaliseres etter modell «Felles ryggrad» med felles idrettsanlegg, auditorium, felles lokalisering av elevtjenester, avdeling for spesielt tilrettelagt opplæring, felles driftsfunksjon og kantinekjøkken.

Kristiansand kommune skal stå som byggherre for ungdomskolen, idrettshallen og de utendørs idrettsanleggene. Agder fylkeskommune skal stå som byggherre for den videregående skolen.

Kulturskolens avdeling i Søgne skal samle sin virksomhet i det nye skoleanlegget med øremerkede undervisningslokaler og sambruk med ungdomsskolens funksjoner om spesialrom, bruk av fellessonen i anlegget samt saler i idrettsbygget. Den kommunale fritidsklubben i Søgne skal også endre lokalisering til det nye skolesenteret.

Det dimensjonerende elevtallet for ungdomsskolen er på 570 elever (6 klasser på hvert trinn + 30 elever i innføringsklasse). Første byggetrinn skal dimensjoneres for 300 elever (3 klasser på hvert trinn + 30 elever i innføringsklasse). Fysisk løsning må ivareta mulighet for utvidelse av trinnarealene til seks klasser pr trinn. Andre byggetrinn skal ikke prosjekteres, men det skal synliggjøres hvor og hvordan det kan realiseres.

Videregående skole skal gi tilbud innen utdanningsprogram for teknikk- og industriell produksjon, bygg- og anlegg, helse- og oppvekst, studiespesialisering, naturbruk og tilrettelagt avdeling.

Søgne videregående skole skal være en skole hvor praksis og utforskning står sentralt, hvor det grønne, klima-, energi og miljøfokus skal gjennomsyre alle utdanningsprogram og hvor samarbeid og utveksling mellom elever og mellom utdanningsprogram skal være en viktig del av det pedagogiske grunnlaget. FYR metodikken (Fag, yrkesretting, relevans) forutsetter tett kobling mellom praksisarealer og generelle læringsarealer.

Skoleanlegget skal så langt det er mulig, planlegges for fremtiden. Bygget må utvikles slik at det lett kan tilpasses endringer og nye situasjoner, uten omfattende bygningsmessige grep.

Skoleanlegget skal legge til rette for en variert undervisning. Det skal være rom av ulik utforming og funksjon, og disse skal til sammen gi muligheter for varierte organiserings- og undervisningsformer.

Skolen skal legge til rette for utvikling av gode elevrelasjoner, samt stimulere til fysisk aktivitet.

Skoleanleggets fysiske utforming skal være transparent og oversiktlig ved bruk av glass i vegger og dører internt i bygget. Bruken av glass skal gi skolens brukere større grad av sosial oversikt og kontroll.

Gjennom universell utforming skal det legges til rette for at alle mennesker på en likeverdig måte skal kunne bruke de samme bygde omgivelsene.

Skolebygningen skal ha et godt inneklima. Kjennetegnet på et godt inneklima i skolen er god luftkvalitet, gode akustiske egenskaper med lavt støynivå, god temperatur, gode dagslysforhold og belysning.

Orientering om bygg og innhold – Ungdomsskole/ VGS

Tangvall skolesenter er organisert rundt programmets forutsetning om «to separate skoler» med «felles rygggrad». Hovedadkomstplassen «Skoletorget» henvender seg mot sentrum i Tangvall. Plassen blir et supplement og en utvidelse av den bystrukturen som allerede finnes på Tangvall.

Mellom skolen og idrettsanlegget etableres et parkdrag som leder til ungdomsskolens desentraliserte innganger. Parken, som forbinder Tangvall sentrum med eksisterende fotballbane i vest, blir en naturlig del av prosjektets uteområde. På nordsiden av parkrommet eksponeres idrettens foaje og sosiale rom, på sørsiden eksponeres lokalene for mat og helse, inngang til ungdomsskolen og ungdomsklubben.

Ungdomsskolen og den videregående skolen består av hvert sitt bygningsvolum og uteområder med hver sin identitet. Mellom disse ligger “det felles hjertet”, som binder anlegget sammen til en større helhet.

Ungdomsskolen ligger i nord mot sport- og fritidsaksen. I overgangen mot fellesarealene er det plasser for uformelle møter og pauseaktiviteter. Plasseringen legger til rette for et fysisk og sosialt aktivitetsfremmende miljø, ute som inne.

Den videregående skolen ligger mot sør, der den eksponerer sin aktivitet mot omgivelsene. Internt i skolen er det et atrium som forbinder funksjoner og studier over alle plan. Atriet inneholder flere møteplasser og vil bli et sted for samhandling på tvers av fagmiljøer.

En felles rygggrad kobler sammen skolene og idretten i det som skal være hele Tangvalls kulturarena/møteplass.

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen ligger nordvest i anlegget og er organisert over to etasjer. Plasseringen legger til rette for tilkomst via desentraliserte innganger og gir samtidig god tilgang til ute- og idrettsarealer i nord og vest. Internt er skolen organisert med ett trinn i 1. etasje og to trinn i 2. etasje. Etasjene er organisert med en kjerne for støttearealer og tekniske rom. I overgangen mot anleggets “hjerte” er det avsatt

pause og aktivitetsarealer. Mot vest er det tilrettelagt for en eventuell fremtidig utbygging av ungdomsskolen.

Tilrettelagt avdeling ligger i ungdomsskolens 1. etasje med direkte kobling mot skolens fellesareal. Plasseringen sikrer kort vei til ungdomsskolens spesialrom, samtidig som avstanden til ungdomsskolens generelle undervisningsarealer er kort.

Ungdomsskolens spesialrom er plassert i anleggets nordøstre del, eksponert mot forplassen og sport- og fritidsaksen i nord. Spesialrommene er organisert slik at deler eller hele avdelingen kan fungere separat på kveldstid. Ungdomsklubben er lokalisert mellom spesialrommene og auditoriet og kan dra nytte av sambruk med disse arealene.

Musikkavdelingen er samlokalisert med kulturskolen plan 1 i fløy mot nordøst. Arealene har god tilgang til auditorium og hovedamfi. Alle klasserom har direkte tilgang til grupperom.

Fellesarealer

Det sentrale amfiet utgjør midtpunktet i skolens hjerte. Amfiet kan samle et stort publikum og samtidig være en arena for å lese, vente, spise og sosialisere. Foran amfiet er det plass for en scene som også er godt synlig fra kantinearealet. Musikkrommene og auditorium fungerer som backstageområde ved behov.

Elevtjenesten er plassert i østenden i administrasjonsfløyen, knyttet opp mot servicetorget og fellesarealene.

Videregående skole

Undervisningsarealene fordeler seg over fire etasjer, som er bundet sammen av en åpen vertikal myldre- og trafikksone. Praksis- og øvingshaller ligger i 1. etasje som et stort, fleksibelt verkstedsareal, henvendt mot gaterommet i sør og plassene i øst og vest. Fra dette arealet er det direkte tilgang til utvendige verksteder og øvingsområder. Verkstedene har gode dagslys- forhold og er godt eksponert mot omkringliggende arealer, både inne og ute.

Lærerarbeidsplasser for videregående ligger over hverandre i tre etasjer i østre del av skolebygningen.

Veksthuset med tilhørende støtterom på forplassen er planlagt for fleksibel bruk. Veksthuset vil kunne bli en samleplass og i seg selv fremstå som et symbol for skolens fokus på "klima, energi og miljø, forskning, bærekraftige arbeidsmåter og praksisrelatert metodikk – en grønn skole".

Administrasjon

Administrasjonen fra begge skolene er samlokalisert for å skape synergier og tverrfaglig samarbeid som en del av et større fagmiljø og er samlet på et plan.

Felles administrasjon ligger godt tilgjengelig i byggets 2. etasje, over spesialrom og kulturskole.

Idrettsbygg ved skolesenteret

Hallkapasiteten i Søgne blir svært god ved bygging av idrettshall og anlegg i forbindelse med de to skolene. I dag finnes Nygårdshallen og Tinnjønshallen som er omtalt som håndballhaller, samt basketballhallen på Lunde. I byer anses det som svært god dekning dersom det er 5000 innbyggere per idrettshall.

I tillegg til idrettshallen ligger det i forprosjektet inne en basishall, cirka tilsvarende størrelse som idrettshallen. Denne hallen skal kunne deles med skillevegg, med en apparatsal (2/3) og det som er

på størrelse med en gymnastikksal (1/3). Hallene, arealene i mindre saler samt klatreveggen gjør dette anlegget veldig funksjonelt og attraktivt.

Det er kapasitetsbehovet for gymnastikkundervisning på dagtid, og særlig vinterstid, som gjør at uansett må bygges mer enn én idrettshall, selv om kapasiteten med det blir overdimensjonert for befolkningen sammenliknet med standardene.

Idrettshallen er plassert langs eksisterende fotballbane, nord for skolen. Den er frikoblet fra selve skoleanlegget for å sikre god kontakt mellom sentrum og idrettsanleggene i vest. Idrettsbyggets plassering gir god adkomst for brukere og publikum, samtidig som det sikres enkel atkomst til utendørs idrettsarealer i vest. Et tak mellom skoleanlegget og idrettsbygget forsterker inngangene og gir tørrskodd forbindelse på tvers. Plasseringen av idrett i forhold til skolens fellesarealer legger til rette for sambruk.

Idrettshallen er i opprinnelig rom- og funksjonsprogram, beskrevet med følgende funksjoner:

- Flerbrukshall, mål 25 x 45 m, med mulighet for å dele i tre saler
- Basis-/turnhall, mål 23 x 20 m (basistrening og turnaktiviteter med en aktivitetsflate på 20mx23m)
- Klatrevegg
- 3 treningsrom (motorisk-/basisrom eller evt. aerobic/tøye/danserom, samt kondisjonstreningsrom og styrketreningsrom)

I tillegg skal det innendørs idrettsanlegget inneholde et aktivitetsrom/sosialt rom, møterom, vaktrom, garderobes, toaletter, lagerrom og nødvendige driftsrom.

Søgne kommune har etter prioriteringer i «Rullering av idrettens handlingsprogram i Søgne for 2019-2022», utvidet programmet med en basis-/turnhall til samme størrelse som flerbrukshall. Det er også lagt inn en separat dansesal i revidert program. Begge disse endringer er innarbeidet i forprosjekt for skolesenteret.

Den vesentligste kvalitetsforskjellen i å bygge basishallen som beskrevet i forprosjekt og ikke å gå tilbake til opprinnelig romprogram ligger kapasiteten og muligheten til å dele basishallen. To tredeler kan fungere som turnanlegg mens den siste tredelen samtidig fungerer som sal for andre aktiviteter, som en gymsal. Denne delen av hallen fungerer som hall for gymnastikkundervisning på dagtid og som hall for rs (rytmisk gymnastikk) og liknende aktivitet på kveldstid.

Den andre vesentlige forskjellen er at forprosjektet gir rom for danse-/teatersal over hallen, noe som ikke er med i opprinnelig romprogram. Denne salen vil brukes av skolene på dagtid og særlig av kulturskolen for deres scenekunstoppplæring på kveldstid. Uten denne salen vil kulturskolens aktivitet ikke kunne samles i anlegget, men splittes opp.

En eventuell endring tilbake til opprinnelig rom- og funksjonsprogram, vil kunne redusere investeringsrammen med ca. 18 mill. kroner inkl. mva. Refusjon fra spillemidler vil da bli redusert med ca. 4,5 mill. kroner.

Kjeller, tekniske rom, drift

Anlegget har en kjelleretasje i form av en «teknisk kulvert» som binder anlegget sammen. Varmesentral og hovedtavlerom er plassert i forbindelse med kulverten for å sikre oversiktlige installasjoner, enkel drift og fleksibilitet for fremtiden.

P-garasje er lagt under idrettshallen, med nedkjøring fra Sentrumsveien. Heis og trapp knytter p-kjelleren til idrettshallens foaje over, mens kulverten knytter den opp mot resten av skoleanlegget.

P-garasjen har også noe sykkelparkering, og herfra har man kort vei til garderobes for ansatte som er plassert i kulverten.

Orientering klima og miljø

I planleggingen av skolebygningene på Tangvall er det satt krav til at bygningene i størst mulig grad blir energi- og klimanøytrale.

Nytt Skolesenter på Tangvall vil overholde energikrav i passivhusstandarden i tillegg til prosjektets ambisjonskrav på klima ZEB-O + 20%M. Det betyr at byggets fornybare energiproduksjon på ca. 784000 kWh/år, kompenserer for klimagassutslipp knyttet til energibruk til drift av bygget pluss 20% av CO2 utslippet knyttet til produksjon av materialer i bygget.

Dette løses ved å installere ca. 3000 solcellepaneler plassert på skolens takflate på ca. 5000m². Det benyttes solceller med svært god virkningsgrad, energieffektive tekniske systemer, en godt isolert bygningskropp og et varmpumpeanlegg.

Nytt skolesenter på Tangvall får varmpumpeanlegg som henter varme fra energibrønner. Varmepumpen henter energi fra berggrunnen og reduserer således behovet for kjøpt energi. Energibrønnene leverer tilgjengelig frikjøling til ventilasjon.

Det er videre fokusert på materialer med lavt klimagassutslipp i forbindelse med produksjonen. Blant annet lavkarbonbetong og limtrebæring i idrettshallen.

Forprosjektet har ikke beskrevet tiltak for å oppnå en fossilfri byggeplass, men byggherren har bedt om at dette innarbeides i endelig tilbud. For byggoppvarming vil biodrivstoff være mest aktuelt, da det ikke finnes fjernvarmeanlegg i nærheten. Videre kan de fleste anleggsmaskiner gå på biodrivstoff. En tilleggskostnad på en tilnærmet fossilfri byggeplass er innarbeidet i budsjett med 2,5 mill. kroner.

Materialbruk

Det er vektlagt å bruke tre der dette er hensiktsmessig.

Idrettshallen er prosjektert med limtrebjelker og limtresøyler i begge de store hallene. Hovedbæring for overlys i VGS, kantine og amfi utføres med limtre.

Yttervegger er utført med royal-impregneret kledning.

Innsiden av alle yttervegger har treoverflater som kryssfiner eller panel. Det gir enkelt vedlikehold og tåler tøff bruk. Brukes i all hovedsak, der dette egner seg.

Vinduer med karm og foringer i tre.

Generelt som himling er det tenkt treullsementplater i fellesarealer, som har en robust overflate og gode miljøegenskaper. Videre er det i fellesarealene planlagt deler med trespilehimling som gir en lys og lun karakter.

I hallene vil innside yttervegger ha en kombinasjon av plate og trekledning, i tillegg til at de eksponerte, massive trekonstruksjonene langs vegger og i tak vil gi en tydelig identitet og karakter. Tribunen er tenkt bygget opp av trekonstruksjoner. Akustisk regulering på vegger er tenkt med trespiler med bakenforliggende mineralull-absorbenter.

Tomt og eierform

Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune har vurdert følgende tre alternativer for eierform:

1. Deling av tomten. Tinglysing av nødvendige rettigheter for eierne på de respektive delene av tomten for adkomst, felles drift etc.
2. Eierskap til eiendommen og bygget gjennom ideelle eierandeler.
3. Seksjonering av eiendommen (eierseksjonssameie).

Alternativ 3, seksjonering av eiendommen, vurderes til å være den mest hensiktsmessige og den naturlige eierformen for nytt skolesenter på Tangvall.

Store deler av tomtearealet skal brukes i felleskap og det er naturlig med felles drift og vedlikehold. Anbefalingen er at disse tomtearealene seksjoneres som fellesareal. Konkrete funksjoner på tomten som en seksjonseier skal sikres, fastsettes i samarbeidsavtale og videreføres i sameiets vedtekter. Deler av tomten som skal benyttes helt eksklusivt kan ved behov måles opp og tillegges de respektive seksjonene som tilleggsareal til seksjon. Disse tomtearealene vil da være eksklusive for den seksjonseieren.

Betydelige deler av bygget skal benyttes av eierne eksklusivt og anbefalingen er at disse seksjoneres som egne eierseksjoner. Deler av bygget skal benyttes i fellesskap. Disse arealene seksjoneres som fellesareal med en eierbrøk som reflekterer kapasitet og bruk.

Idrettsbygget og stadion skal eies i sin helhet av Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune vil være leietaker.

Forslag til driftsmodell

Det foreslås en sentralisert modell for Tangvall Skolesenter hvor bygningsmassen driftes som om det i hovedsak var en eier og ikke to.

Den overordnede målsetningen foreslås slik at det skal utføres verdibevarende vedlikehold som sikrer en teknisk, funksjonell og kvalitativt nivå på bygningsmassen i hele dens levetid samt sørge for at bygget kan tilpasses en utvikling med forventede endrede funksjonelle behov.

Bygg standarden som foreslås settes til å tilsvare en gjennomsnittlig tilstandsgrad tilsvarende TG1 i henhold til Norsk Standard sine begrepsbruk i NS 3424 og hvor ingen bygningsdeler / funksjoner skal kunne defineres inn i en tilstand tilsvarende TG 3 etter samme begrepsbruk som over. Standarden angir krav til hvordan en tilstandsanalyse skal gjennomføres, og hvordan tilstand skal beskrives, vurderes og dokumenteres. Norsk Standard definerer tre analysenivåer og omfang av undersøkelser og vurderinger med fire tilstandsgrader fra tilstandsgrad 0 til 3.

Gjennomføringsplan skal defineres utfra byggets livsløpskostnader og Forvaltning Drift og Vedlikeholds dokumentasjon (FDVU). Tilstandsanalyser anbefales gjennomført av et eksternt og uavhengig organ hvert 5 år for å sikre oppfølging av hovedmålsetning.

Forholdet til byggets brukere vil være sentralt og erfaringsmessig bidrar en tydelig rolle og ansvarsdeling til dette.

Ansvar for drift av eiendomsmassen tenkes som prinsipp lagt til Sameie, men driftsmodell må arbeides videre med og det må gjøres vurderinger knyttet til om drift av egne eide seksjoner gjennomføres av eier. Eierne representert ved administrasjonen får ansvar for Sameiets underliggende avtaler om drift og grensesnitt.

Detaljer i driftsmodellen må arbeides videre med, men for at avtalen ikke skal bli ansett som et rent tjenestekjøp med påfølgende konsekvenser relatert til Lov om anskaffelser må det legges til rette for at begge eierne bidrar med noe mer enn penger i samarbeidet.

Mulighetene her er mange og det vil være viktig å finne naturlige grensesnitt samtidig som man klarer å utnytte den særlige driftskompetansen som eierne er i besittelse av.

Fremdrift – Orientering og anbefaling

En samordnet fremdrift i de to prosjektene vil i tillegg til reduksjon i prosjektkostnad, også redusere ulempene ved byggarbeider i området.

I forprosjekt og tilbud fra totalentreprenøren er det presentert to alternativer for videre fremdrift.

Alternativ 1: Forberedende arbeider fra juni 2020. Oppstart av byggarbeider i august 2020. Ungdomsskole med idrettsbygg ferdigstilles til skolestart 2022. Ungdomsskole rives og videregående skole ferdigstilles til skolestart 2024.

Alternativ 2: Forberedende arbeider fra juni 2020. Oppstart byggearbeider høst 2020. Forventet ferdigstilling av ungdomsskole desember 2022. Fra januar 2023 rives gammel ungdomsskole og videregående skole ferdigstilles til skolestart 2023.

Alternativ 2 vil gi mulighet for en bedre samordning av byggeaktiviteter og et redusert behov for midlertidige bygningsmessige tiltak. En kortere byggeperiode vil også redusere ulempen for naboer og skoledrift.

Fremdrift etter alternativ 2 anbefales av styringsgruppen.

Parkeringssituasjonen Tangvall

Tangvall har i tillegg til nytt skolesenter flere større prosjekter som er ferdig regulert og er under planlegging / utbygging. Det er i sentrale deler av Tangvall i dag tilgjengelig 230 plasser på gateplan. Disse vil ifølge planene, bli redusert til 12-15 parkeringsplasser ved ferdig utbygging.

I de gjeldende reguleringsplanene er så å si all parkering i fremtiden forutsatt løst under bakken prosjekt for prosjekt. Det er i reguleringsplanene sikret opparbeidelse av 55 nye offentlige parkeringsplasser under bakken. De øvrige parkeringsplassene under bakken er knyttet til krav til parkering i reguleringsbestemmelsene i de respektive planområdene

Ut over plankravene til parkering har Mur i Sør AS fått tillatelse til å utvide parkeringsanlegget ytterligere med ca. 100 parkeringsplasser for publikum knyttet til nytt handelssenter/næringsbygg på den syd-østlige delen av skoletomten.

Parkering Tangvall skolesenter

I rom og funksjonsprogram for Tangvall skolesenter beskriver følgende om parkering:

Ansatte og besøkende skal stimuleres til å gå eller reise kollektivt. Det skal derfor etableres et minimum av parkeringsplasser. Parkeringsplasser som brukes av ansatte og besøkende på dagtid skal kunne benyttes av brukere av idrettshall og skole på ettermiddag- og kveldstid.

Rom og funksjonsprogrammet stiller krav om at parkeringsplasser for sykkel skal ligge nær inngangene, og må plasseres slik at risiko for tyveri og hærverk reduseres.

Forprosjektet viser 156 parkeringsplasser for bil hvorav 129 er lagt til parkeringskjeller. Det er videre planlagt 250 plasser for sykkelparkering hvor 75 av plassene er overdekket eller plassert i kjeller.

Rekkefølgekrav kryssløsning

Detaljregulering for nytt skolesenter på Tangvall ble vedtatt av Søgne kommunestyret: 20.06.19.

Det er knyttet rekkefølgekrav for skolesenteret til ny kryssløsning mellom Tangvallveien og Hølleveien og det er inkludert totalt 9 mill. kroner i prosjektet for å ivareta dette.

Det pågår arbeid mellom kommunen og fylkeskommunen for å avklare detaljer rundt kryssløsningen.

Økonomiske konsekvenser skolesenter

WSP AS v/prosjektleder har sammen med entreprenør og deres rådgivere utarbeidet en kostnadsramme for prosjektet, denne er presentert som en del av forprosjektet.

Det er gjennomført egen usikkerhetsanalyse ved ekstern 3. part i april 2020, basert på foreliggende forprosjekt.

Kommunedirektøren anbefaler en fremdrift definert som alternativ 2. Dette alternativet vil sikre en felles ferdigstillelse av hele prosjektet til skolestart 2023.

Som følge av ulik fremdrift og optimaliseringer i gjennomføring mv. er det litt forskjell mellom kostnadsrammene for de to alternativene;

Alternativ	Ferdigstillelse av prosjektet	Kostnadsramme *
Alternativ 1	Skolestart 2022 og 2024	931,3 Mill. kr
Alternativ 2	Skolestart 2023	928,1 Mill. kr

* Kostnadsramme (P85) = komplett ramme inkl. prisstigning, mva, tillegg og usikkerhet.

Det to alternativene vil ha ulike kostnadspådrag i gjennomføringen for de to byggherrene, og man har i tabellen nedenfor oppsummert dette – for hvert av alternativene:

Alternativ 1

Tall i mill. kr (avrundet)

Byggherre	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
KK	50,2	127,6	195,0	87,4	-	-	460,2
AFK	14,7	71,5	56,1	99,2	164,7	64,9	471,1
Sum							931,3

Alternativ 2

Tall i mill. kr (avrundet)

Byggherre	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum
KK	50,2	49,9	179,1	167,4	15,0		461,6
AFK	14,7	45,5	171,8	188,0	46,5		466,5
Sum							928,1

I forslag til vedtak er anbefalt løsning alternativ 2 innarbeidet.

Etter forhandlinger mellom daværende Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune ble det høsten 2019 oppnådd enighet om at fylkeskommunen skulle kjøpe et tomteareal tilsvarende halvparten av det arealet på ca. 23 000 m² som er avsatt til skolesenteret på Tangvall, jfr. vedtak 3.12.2019. Kjøpesummen for ca. 11 500 m² ble satt til 20 mill. kr.

Kjøpesummen er innarbeidet i budsjettene for prosjektet, og foreslått utbetalt i 2020.

Kommunedirektøren foreslår at skolesentertomten måles opp og skilles ut som en egen eiendom som blir liggende i seksjonert sameie mellom partene.

Denne saken fremmes i en periode som er preget av usikkerhet, når det gjelder rammebetingelsene for bygg- og anleggsbransjen, som følge av Covid19-pandemien. Den avtalen som eventuelt skal inngås med entreprenøren, skal være i form av en totalentreprise som følger Norsk Standard 8407. Denne standarden har også bestemmelser som regulerer en force majeure-situasjon som den vi er inne i nå. Det foreligger ingen informasjon, når saken fremmes, som indikerer at prosjektet ikke kan ferdigstilles til den tid og til den kostnad som det er redegjort for her.

Saksutredning del 2

Denne delen av saksutredningen er ikke felles med Agder fylkeskommune.

Nye idrettsanlegg Tangvall

Skolesenteret er en viktig del av utviklingen av Tangvall som et knutepunkt i Kristiansand. Gjennom å flytte friidrettsbanen mot vest, har det latt seg gjøre å utvikle et skolesenter godt integrert med sentrum, samtidig som idrettsparkfunksjonen ivaretas med friidrettsbane med naturgress og kunstgressbaner.

Prosjektet «Nye Idrettsanlegg Tangvall» omfatter et nytt utendørs idrettsanlegg, med tilhørende tribune og bygg med klubbrom, lager og tidtakerbu. Idrettsanlegget består av friidrettsanlegg med 6 løpebaner, anlegg for kast (spyd, slegge, kule, diskos) og hopp-øvelser og naturgressbane for blant annet fotball. Anlegget skal bygges for å innfri krav til å få tildelt spillemidler for friidrettsanlegg.

Prosjektgruppen AS har vært engasjert som prosjektleder for utbyggingen. Det er utredet flere alternativer i dialog med idrettslag og kommunen. Idretten har ønsket alternativ A (se vedlegg) som inkluderer flomlys og tribune.

Forprosjekt alternativ F (se vedlegg) oppfyller alle krav i rom- og funksjonsprogrammet og har i tillegg et mindre garderobeanlegg. Dette garderobeanlegget vil være viktig for å unngå å etablere midlertidige løsninger for idrettsklubbene i byggeperioden for nytt skolesenter. Alternativet har ikke flomlys. Naturgressbanen vil pga. av gressets vekstperioder, være spillbar fra ca. slutten av april/mai til og med september og bruk av et flomlysanlegg vil begrense seg til svært få brukstimer.

Grunnentrepreneur ble kontrahert i desember 2019 og øvrige arbeider er nå ute på anbud og igangsettes etter at bystyret har fattet sitt vedtak. Anlegget skal etter planen ferdigstilles i november 2020.

Kommunedirektøren innstiller på alternativ F som har en budsjetttramme på 37,4 mill. kroner inkl. mva. Maksimalt tilgjengelige spillemidler er beregnet til 6,3 mill. kroner.

Daværende Søgne kommunes har for Tangvall skolesenter, budsjettert med 30 mill. kroner for dette anlegget.

Klubbhus for Søgne fotballklubb

Det ble i 1994 inngått en avtale mellom Søgne kommune og Søgne fotballklubb (SFK) / friidrettsgruppa (FG) om finansiering og disponering av felles garderobebygg/klubbhus på kommunens grunn ved dagens ungdomsskole. Disposisjonsretten ble gitt for 40 år.

Dette klubbhuset må nå rives for å gi plass til nytt skoleanlegg. Nytt bygg som er en del av friidrettsanlegget, vil oppfylle behovene og kravene Søgne IL stiller for å flyttet ut av dagens klubbhus.

Nytt klubbhus/garderobeanlegg for SFK kan etableres sammen med Søgne IL sitt anlegg ved friidrettsbane/naturgressbane. Denne løsningen er ikke akseptabel for SFK som ønsker å bruke erstatningsbeløpet som en del-finansiering av ny kaldhall med 9-er bane på nordsiden av E39, like ved dagens kunstgressbane.

Det aktuelle området nord for E39 (Gnr/Bnr 472/232) er regulert til idrettsformål/fotballhall, men tomte er i privat eie. SFK er tilbudt en erstatning for klubbhus på totalt 9 mill. kroner (som inkluderer 3 mill. kroner i spillemidler). Det har så langt ikke vært mulig å oppnå en frivillig løsning med fotballklubben om innløsning av dagens klubbhus, uten at kommunen også stiller tomt til disposisjon for en fremtidig kaldhall for fotball. Denne tomte skal være erstatning for spilleflate som i dag ligger i område regulert til skolesenter. Administrasjonen har innledet forhandlinger med grunneierne og vil presentere forslag til løsning for politisk behandling på et senere tidspunkt.

Fotballbaner

Følgende fotballbaner er av daværende Søgne kommune, forutsatt oppgradert som del av skolesenter-prosjektet:

1. Nytt dekke til fotballbane – Langenes	1,2 mill.
2. Nytt dekke til fotballbane ved Tangvall skole	3,0 mill.
3. Bidrag til SFK - til bane nord for E39	3,0 mill.
Sum	7,2 mill.

Arbeider med oppgradering av bane på Langenes skole er igangsatt.

Det er budsjettet med totalt 7,2 mill. kroner til fotballbaner. Kommunedirektøren innstiller på at øvrige investeringer og bidrag til oppgradering av fotballbaner (punkt 2 og 3), fremmes som egen sak av kulturdirektøren når kostnader er kvalitetssikret.

Samlet budsjett Tangvall skolesenter med friidrettsstadion og div. følgekostnader.

Samlet budsjett Tangvall skolesenter, stadion og følgekostnader (Alle tall i mill. kroner inkl. mva)	Mill kroner inkl. mva.	Maks. spillemidler (refusjon)
Tangvall skolesenter med idrettsbygg (fremdriftsalternativ 2)	461,6	24,1
Nye idrettsanlegg (stadion)	37,4	6,3
Klubbhus Søgne fotballklubb (bidrag)	9,0	3,0
Oppgradering av fotballbaner samlet	7,2	
Avsetning til div. eiendomskjøp, byggherrekostnader og usikkerhetsavsetning stadion	7,0	
Sum budsjett investering Tangvall skolesenter og friidrettsstadion etc.	522,2	33,4

Finansiering

I vedtatt økonomiplan for 2020-2023 er Tangvall skole budsjettet med 453,5 mill. kroner.

Søgne kommune og Kristiansand kommune har hatt ulik praksis på hvordan kapitalkostnader belastes prosjekter. Søgne kommune har belastet driftsbudsjettet, mens Kristiansand kommune har finanskostnader som del av investeringsrammen. Det er ikke tatt hensyn til dette i overgangen til ny kommune og investeringsrammen må derfor økes med 9,4 mill. kroner for å opprettholde samme nivå som tidligere forutsatt.

Agder fylkeskommune skal svare leie for 30% av idrettshallen basert på opprinnelig rom- og funksjonsprogram (før utvidet romprogram). Denne leien bidrar til finansiering av idrettshallen med ca. 52 mill. kroner (30% av investeringsramme). Leien skal tilsvarende inkludere 30% andel av drift og vedlikehold basert på livssyklus beregninger (LCC).

Eksakt beløp vil avklares i forhandlinger mellom Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune.

Finansiering (Alle tall i mill. kroner)	Mill. kroner inkl. mva.	
Investeringsramme fra vedtatt økonomiplan	453,5	
Kapitalkostnader	9,4	
Justert investeringsramme	462,9	
Investering finansiert ved at AFK leier deler av idrettshall	52,0	
Totalt investeringsramme	514,9	

Budsjettet for Tangvall skolesenter med flytting av friidrettsstadion og følgekostnader, ligger dermed 7,3 mill. kroner over rammen basert på avsetninger i økonomiplanen og justeringer for kapitalkostnad.

Kommunedirektøren innstiller på at Tangvall skolesenter og ny friidrettsstadion gjennomføres innenfor vedtatt ramme med kompensasjon for kapitalkostnader, totalt 462,9 mill. kroner. Det forutsettes videre at 52,0 mill. kroner finansieres ved at Agder fylkeskommune leier deler av idrettshall, slik at total ramme da vil være **514,9 mill. kroner**.

En økning av rammen utover 514,9 mill. kroner, forutsetter et økt bidrag fra Agder fylkeskommune. Alternativet er at prosjektet reduseres i omfang eller kvalitet. Det er utarbeidet en kuttliste over mulige reduksjoner:

Kuttliste	Kristiansand kommune	Agder fylkeskommune	
Krav til fossilfri byggeplass utgår	1,3 mill.	1,3 mill.	Krever at både KK og AFK beslutter dette**
Reduksjon fra ZEB 20%M til ZEB 0%M*	1,9 mill.	1,9 mill.	Krever at både KK og AFK beslutter dette**
Redusert idrettshall (se beskrivelse side 9)	18,0 mill.	-	Endrer ikke leie fra AFK. Redusert refusjon spillemidler 4,5 mill kroner. Redusert drift/vedlikehold 0,455 mil kr/år.
Klubbhus for Søgne fotballklubb bygges ved friidrettsstadion sammen med klubbhus for Søgne IL. Kommunen erverver ikke tomt for kaldhall nord for E39.	5,0 mill.	-	Løsningen er ikke akseptabel for SFK
Bidrag til SFK for etablering av bane nord for E39 utgår.	3,0 mill.	-	Ikke akseptabelt for SFK

* Byggets fornybare energiproduksjon kompenserer for klimagassutslipp knyttet til energibruk til drift, men ikke CO2 utslippet knyttet til produksjon av materialer i bygget.

** Disse endringene er ikke del av AFK sin saksfremstillingen til fylkestinget, men må vedtas av begge parter om de skal kunne gjennomføres.

Periodisering av investeringen

Forslag til periodisering av investeringen sammenlignet med vedtatt økonomiplan (fremdrift alt. 2):

(alle tall i mill. kroner)	Tidligere	2020	2021	2022	2023	Samlet
Økonomiplan 2020-2023	63,5	150,0	140,0	100,0		453,5
Forslag i denne saken	50,2	102,5	179,1	167,4	15,7	514,9
Differanse	13,3	47,5	-39,1	-67,4	-15,7	-

Drift og vedlikehold

Nytt skolesenter på Tangvall vil være et A-bygg med avsetning til fremtidig vedlikehold og utskiftning. Årlige kostnader knyttet til drift- og vedlikehold inklusiv energi og renhold for Kristiansand kommunes andel av anlegget, er kalkulert til 8,7 mill. kroner. Agder fylkeskommune vil ved leie av idrettsbygget, bidra med ca. 0,85 mill. kroner slik at Kristiansand kommunes kostnad blir 7,85 mill. kroner.

Det er i 2020 budsjettet med 898.925 kroner til drift og vedlikehold av dagens ungdomsskole på Tangvall. Det er ikke lagt inn økning av utgifter til drift og vedlikehold i økonomiplanen for nytt skolesenter. Dagens ungdomsskole belaster ikke driftsbudsjettet fra 2023 (rives ved årsskiftet 2022/23). Fra 2023 vil det være drift i nytt skolesenter og det må da innarbeides midler til drift og vedlikehold i kommunens økonomiplan. Ungdomsskolen ferdigstilles ved årsskiftet 2022/23 og det beregnes full belastning for drift og vedlikehold i 2023.

En redusert idrettshall (.se s. 9) gir en reduksjon i drift/vedlikehold på 0,455 mill/år.

Budsjett for drift og vedlikehold (fremdriftsalternativ 2)

(alle tall i mill. kroner)	2020	2021	2022	2023
Disp. i økonomiplan	0,90	0,90	0,90	0,90
Forslag i denne saken	0,90	0,90	0,90	7,85
Differanse	0	0	0	-6,95

Bidrag fra Agder fylkeskommune til tomt, flytting av anlegg og rekkefølgekrav

Løsningen med å utvikle et skoleanlegg tett integrert med Tangvall sentrum, har medført store kostnader til erverv av tomt, erstatning for klubbhus og flytting av idrettsanlegg. Disse kostnadene relaterer seg i stor grad til grep som ble gjort i reguleringsplan for Tangvall skolesenter.

Detaljreguleringsplan for nytt skolesenter på Tangvall, ble vedtatt 20.06.2019. Oppdragsgiver for planen var Søgne kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

Fra planbeskrivelsen:

Hovedgrepet er å anlegge det nye skolesenteret tett integrert med Tangvall sentrum. Dette innebærer at skolen blir plassert mot sørøst (§3.2.1) slik at den får en god kopling til Tangvall sentrum og kollektivterminalen. Mot sentrum etableres en forplass mot sørøst, mens skolens uteareal og nærmiljøpark legges mot vest/nordvest. Videre legges det opp til at friidrettsbanen flyttes mot vest, at dagens 11-er baner blir liggende, og at det etableres en ny 9-er bane i kaldhall nord for E39. Dette vil gi en svært god mulighet for å etablere et skoleanlegg og idrettsfunksjoner tett knyttet på sentrum, varierte utearealer inkludert en nærmiljøpark på minst 5 daa i tråd med kommunedelplanen for Tangvall.

Høringsuttalelse ved offentlig ettersyn – planforslag til 1. gangs behandling (utdrag).

Vest-Agder fylkeskommune mener forholdet mellom skolesenter, idrettsfunksjoner, nærmiljøpark, felles parkeringskjeller og tilgjengelighet til fremtidig kollektivterminal må vurderes helhetlig. Alternativ A1, som er tett integrert med Tangvall sentrum, vurderes som å bygge opp under ønsket tettstedsutvikling.

Agder fylkeskommune har kjøpt tomt for 20 mill. til den videregående skolen. Slik kommunedirektøren vurderer avtalen signert 27.11 «Avtale om tomtekjøp og leie av kroppsøvningslokaler" inngår ikke flyttekostnader i tomtekjøpet. Rivekostnader for dagens ungdomsskole er belastet byggebudsjettet etter fordelingsnøkkel. Fylkeskommunen bidrar med hele beløpet inntil 9 mill. kroner til rekkefølgekrav for å etablere ny kryssløsning mellom Tangvallveien og Hølleveien (fylkesveikryss). Rekkefølgekravet skal ifølge bestemmelser i reguleringsplan, oppfylles før skolen tas i bruk.

Det har ikke vært mulig å få bidrag fra fylkeskommunen til følgekostnader som flytting av friidrettsstadion med tilhørende anlegg og erstatning for klubbhus til Søgne fotballklubb. Total belaster dette investeringsbudsjettet for Kristiansand kommune med 46,4 mill. inkl. mva. Det forventes et bidrag fra spillemidler på maksimalt 9,3 mill. kroner (refusjon).